

Legendák és mítoszok (dr. Kertész-Bakos Ferenc előadásának szerkesztett változata)

A korszellem nemzeti-vallásos irányzatainak ismertetését ott fejeztük be előző előadásunkban, hogy ma azt mondják a magyar megmaradásért szónoklók, miszerint a hivatalos tudomány politikai és globalista világruralmi összeesküvés eredményeként eltitkolja a tényleges magyar eredetet. A történeti bizonyítékokat meghamisítják, mert nem veszik figyelembe a népi hagyományban fellelhető utalásokat. A régészeti leleteket eltüntetik. Az evangéliumokat meghamisítják, és hamis igazságokat hirdetnek. Ez abban az összefüggésben kerül elő, hogy állításaik szerint a magyarság a kereszténységgel nem a honfoglalás korában ismerkedett meg, mint ahogy azt a tudomány ma feltételezi, hanem jóval korábban és főleg másként, mint azt a hittételek hirdetik. Előkerülnek hivatkozások a titokzatos Sion rendre, a holt-tengeri tekercesekre, Nag-Hammadi-i leletekre, apokrif iratokra stb. bizonyítandó, hogy a kereszténység alapdokumentuma nem teljes és a valódi tudást a hivatalos szervek, köztük az egyház, eltitkolják előlünk. A kereszténységet judeo-krisztianizmusként jelölik, ahol Pál apostolt, mint Saul rabbit zsidó ügynökként állítják be, akinek célja az őskeresztények megtévesztése volt.

Előre leszögezem, hogy az ezeket a hivatkozásokat felhasználó tanításoknak a lényege nem a tartalom, hanem a rendeltetés! A rendeltetés pedig nem más, minthogy az európaiság alapértékeitől fosszon meg, illetve hogy a szenzációs felfedezésként tálalt, a szakrális krimik kategóriájába tartozó írásokat minél nagyobb példányszámban, minél nagyobb haszonnal lehessen eladni.

Vegyük sorra: mi az a Sion-társaság?

A titokzatos Sion-renddel kapcsolatos irodalom szerint a rendet 1099-ben alapították a Szent Grál őrzésére. Dokumentumait a párizsi Nemzeti Könyvtárban 1975-ben fedezték fel, melyek szerint a rend tagjai között számos híres embert találhatunk. Köztük Isaac Newtont, Sandro Botticellit, Victor Hugot, vagy Leonardo da Vincit. Utolsó nagymestere Pierre Plantard, aki a Meroving királyok leszármazottja. Egy pillanatra álljunk meg a Merovingoknál. Nevüket Merovech királyról kapták, aki kb. 447-től 457-ig uralkodott. Őseik a Ruhr vidékről származtak. A királyt a legenda szerint egy tengeri szörny nemzette, mikor anyja a tengerben fürdött. A Merovingok jelen összefüggésben egyetlen érdekes szempontból foglalkoztatnak minket. Tudniillik Jézus egyenes ági leszármazottainak tekintik őket. Egy elmélet szerint a kánai menyegzőn Jézus nem egy érdektelen résztvevő volt, hanem maga a vőlegény, merthogy a kánai menyegző igazából Jézus és Mária Magdolna lakodalma volt, a pünkösdi események után pedig az állapotos Mária Magdolnának menekülnie kellett, hogy ne veszélyeztesse Jézus gyermekét. Arimateai József segítségével elhagyta az országot. Menedéket a galliai népes zsidó közösségben talált és itt is szülte meg leányát, akinek a Sarah nevet adta. A Maries-de-la-Mer nevezetű kis francia halászfaluban ma is úgy tartják, hogy Mária Magdolna, Kleofás felesége Mária, a betániai Mária Lázárral és Mártával a 42. évben egy vitorla nélküli csónakkal Provence partjainál kötöttek ki. Sarah később a sugambrer törzs szállásterületére került, mely később a frankok, vagyis a „szabadok” germán törzsszövetségének alapítója lett. Ezek a Római Birodalomba is betörték, majd Galliát is

JEGYZET

elfoglalták, ezért hívták ezután a frankok földjének. A törzs királyainak nemzetségéből származott a Merovingok dinasztiája, akik tehát Sarah-n keresztül, aki beházasodott a dinasztiába, Jézus egyenes ági leszármazottai. A Szent Grál őrzésére mindjárt visszatérünk, de most maradjunk a Sion-társaságnál. Az előbb felvázolt történetet gigantikus méretű irodalom dolgozta fel. Már Nikosz Kazantzakis 1961-ben megjelent Krisztus utolsó megkísértése című regényében, melyet Martin Scorsese 1988-ban vitt filmvászonra, a kereszten szenvedő Jézus arról gondolkodik, hogy mi lett volna, ha az emberiség megváltása helyett inkább családot alapít Mária Magdolnával. A nyílt istenkáromlást nem észrevéve, a kegyeletsértést pedig művészi szabadságként értékelve, ízelítőként néhány kötet az utóbbi évekből:

Jean-Yves Leloup: Mária Magdolna evangéliuma

Laurence Gardner: A Gyűrűk urai. A Gyűrűk és a Grál öröksége

Walter-Jörg Langbein: Mária Magdolna. Az igazság Jézus szerelméről

Margaret Stabird: A nő az alabástrom edénnyel, majd később a Mária Magdolna öröksége

Dan Burstein: A kód titkai

Peter Berling: A Grál gyermekei, majd később a Királyok vére

Marianne Friedricksson: Mária Magdolna

Kathleen McGowan: A gyűrű titka. A Magdolna-vonal I. könyve

és persze a klasszikust se hagyjuk ki, Dan Brown-t a Da Vinci kóddal.

Ezt a fajta irodalmat persze meg sem kellene említenünk, ha egyszerű szépirodalom maradna. Csakhogy ezek a művek nem szép-, hanem szakirodalmi babérokra vágynak, és ez a vágy be is teljesedett. Az őshagyomány-kutatók tudományos értékű alaplátványoknak értékelik, a bennük lévő kijelentéseket pedig hiteles forrásként használják egyrészt alátámasztva saját gondolataikat, másrészt további hipotéziseket és azok láncolatait építve rá. A Sion-társaságot bemutatva érdemes elidőznünk egy kicsit a 2000-ben elhunyt utolsó nagymesternél, Pierre Plantardnál, már csak azért is, mert vele kapcsolatban nem a homályos történelemben kell kutakodnunk, hanem csak a közelmúltban, így egészen pontos adataink vannak róla. 1920-ban született Párizsban. 17 évesen megszökött az iskolából és egy ideig sekrestyésként dolgozott. Közben a francia jobboldalhoz szegődött és több egyszemélyes szervezetet alapított. Négy hónapra börtönbe került, így idézni tudunk vele kapcsolatban egy rendőrségi jelentést: „bolond és arcátlan fiatalember, aki úgy próbál fontos személyként feltűnni, hogy többé-kevésbé fiktív csoportcskák vezetőjének adja ki magát”. A háború után Genf mellé költözött. A hatóságokkal való problémái itt sem szűntek meg, mert szélhámoságért megint börtönbe került. 1956. május 7-én bejelentette a hatóságoknak egy jótékonyági egyesület megalapítását. Még az év októberében a társulatot fel kellett oszlatni, mert alapítóját, Plantard-ot újabb 12 havi börtönre ítélték kiskorú elcsábítása miatt. Plantard életvitele nem érdekelne minket, az az ő dolga, de az egyesület, melyet 1956-ban jegyeztetett be, már igen, ugyanis nem más nevet kapott, mint hogy Sion Rend. Tehát Isaac Newton, Sandro Botticelli, Victor Hugo, vagy Leonardo da Vinci egy olyan rend tagjai voltak, amely rendet 1099 helyett 1956. május 7-én alapítottak? Hogyan lehetséges ez?! Ráadásul az ősi rend iratait, illetve az

JEGYZET

ezeket tartalmazó pergameneket 1975-ben kutatók felfedezték! Plantard egyébként a börtönbeli szükségszerű szüneteket követően a pénzzavartól vezérelten az összeesküvés-elméletek, a templomos titkok és az ezoterikus témák felé szokott fordulni, magát jósként is hirdetve azt állította, hogy ő II., azaz Nagy Dagobert utolsó Meroving uralkodó leszármazottja, és így mellesleg Franciaország legitim uralkodója.

Leonardo állítólagos szabadkőművességével és jézusi származásával, a Szent Grál őrzésének feladatával alapított Sion-társasággal és a titkok tudásával kapcsolatos valóságos szubkultúra, mely „szakavatott” kutatók ezreit és az általuk hirdetett, persze sokszor egymásnak is ellentmondó tanok tömegét produkálta, ennyire egyszerűen jött volna létre? Egy szélhámos alapította rend hamis hagyományáról beszélünk? Nos, kedves Barátaim, igen! Ahogy az alkímia titkait tömegével kutatták egész életüket áldozva a nagy felfedezés lehetőségének tanult emberek a középkorban, úgy itt is.

Ugorjunk csak egy percre a Pireneusok lábához, az 1800-as évekbe, ahol Gérard de Sède 1967-ben megjelent Rennes aranya című könyvének előtörténetét keressük, és máris átlátható lesz a titok. Rennes-le-Chateau akkoriban egy 110 lakosú falu Mária Magdolna tiszteletére elnevezett templommal, mely katasztrofális állapota miatt felújításra vár. Bérenger abbé, a falu plébánosa hiába fordul pénzért különböző politikai körökhöz, a felújítási munkák a pénztelenség miatt húzódnak. Aztán egyszerre csak az abbé titokzatos módon pénzhez jut, és elkészül a templomrekonstrukció. De még házat is épít magának, ahol a házvezetőnőjével lakik. Halála után a házat egy krimiíró veszi meg, Noel Corbu, aki az épületet étteremmé és szállodává alakítja. „Picinyke” kis paplak lehetett az épület, ha elfért benne egy szálloda és étterem. Ha a templomfelújítást is hozzávesszük, valóban komoly vagyonhoz juthatott a plébános, ha mindezt finanszírozni tudta. Tehát Corbu megveszi az épületet, a turisták azonban elmaradtak. Ki kellett tehát találni valamit, ami a falut vonzóvá tehetné. A krimiíró így azt kezdte a sajtónak mesélni, hogy annak idején a templom felújítását az abbé abból a kincsből finanszírozta, melyet az átépítés során talált. A történet futótűzként terjedt, a szállodát pedig megtöltötték az érdeklődők és kincskeresők. Bérenger abbénak persze nem kincstalálásból lett hirtelen pénze, ennél sokkal hétköznapibb módon gyűjtött össze akkora vagyont, ami gazdaggá tette: miséket árult. Ma is szokás, hogy halottakért és hozzátartozókért imát mondatnak a templomban. Szerény adomány is szokott járulni a misemondatáshoz, az abbé viszont iparágat csinált a misézésből és mindazokért imát mondott, akiktől egyébként az egyház megtagadta azt, vagyis egy-egy öngyilkos, prostituált, vagy éppen szabadkőműves szándékára. Újsághirdetésben tudatta szolgáltatását szerte a világban, és az üzlet kivirágzott, mindenhonnan jöttek a kirekesztett bűnösök és hozzátartozóik egyáltalán nem szerény mértékű adományokkal. 1908-ban, egy ellenőrzés során derült ki a csalás, az abbét püspöke fel is függesztette, és az ellenőrzés során feltárt iratok alapján kiderült, hogy előzőleg százával adta el komoly összegekért a miséket. A valóság tehát ennyi a hirtelenjött pénzről. Azonban a falucska mesés kincsének története, melyet a paplak új tulajdonosa talált ki a turisták elcsábítása érdekében, felkeltette Sion-rendi ismerősünk, Pierre Plantard kíváncsiságát is. Újrafogalmaztatta kissé a történetet Gérard de Sède íróval. Eszerint az akkor már régen elhunyt abbé a templomfelújításkor egy oszlop alól előkerülő titkos dokumentumok alapján megtalálta a Meroving királyok kincsét. A pergameneket egy Philippe de Chérissey nevű szürrealista színész hamisította saját kezűleg, melyek egy, még a titkos társaságoknál is titkosabb társaságtól származnak, nevezetesen a Sion-rendtől. Plantard és Chérissey a hamisított dokumentumokat a párizsi Nemzeti Könyvtárban helyezte el, melyeket 1975-ben

JEGYZET

Henry Lincoln, a BBC riportere fedezett fel Rennes-le-Chateau titkai után kutatva. Így születet meg a Szent vér, Szent Grál című, a későbbiekben már eredeti forrásként és általános forrásmunkaként kezelt műalkotás Michael Baigent és Richard Leigh közreműködésével. Baigent egyébként nem elégedett meg Plantard Meroving származásával, mert azt állította, hogy Plantard családfája sokkal korábbra vezethető vissza, mint Nagy Dagobert királyé, ő valójában Jézus Krisztus és Mária Magdolna egyenes ági leszármazottja.

Plantard számára azonban a krisztusi származás-elmélet nem hozott tartós sikert, így 1982. február 18-án rádióinterjúban határolta el saját magától saját magát. Később azt is kinyilatkozta, hogy a Sion-rend nagymestereinek ominózus listáját nem ő, hanem a rend egyik tagja alkotta, de LSD befolyásoltság állapotában, ezért tehát az is hamis. A titkos társaságot nem Gottfried alapította Jeruzsálemben, hanem 1681-ben alakult Rennes-le-Chateau-ban, állította ekkor, és ő maga csak áttételesen származik Dagoberttől, a rend igazi örököse Habsburg Ottó. Kicsivel később a nagymesteri tisztségben utódjaként Roger Patrice Pelat üzletembert nevezte meg, aki amúgy Mitterand elnök közeli barátja volt, és éppenséggel egy rejtélyes baleset következményeként halott. Mindez azonban több volt a soknál, így a Pelat halála ügyében nyomozó vizsgálóbíró házkutatást tartott Plantardnál, melynek során a rendőrség lefoglalta a Sion-rend több tucat hamisított dokumentumát. A kihallgatáson Plantard eskü alatt vallotta be, hogy minden az ő fantáziájának szüleménye volt. Az egyháztörténet legnagyobb mítosza azonban már saját útját járta, hiszen az igazság régen nem érdekelt senkit. Az elméletre épülve tudományosnak nevezett kutatások tömkelege látott napvilágot, és hol őstörténeti legendákba burkolózva, mint például Magyarországon, hol az önjelölt vallás- és egyháztörténészek szakirodalmában lelhetők fel. Azóta már Sir Andrew Sinclair skót nemes és szabadkőműves is Jézus leszármazottjának nyilvánította magát. De ugyanezt állítják Michael of Albany hercegről, a skót származású Stuart királyi család örököséről, akit viszont szerencsém van személyesen is ismerni, és így közvetlenül érdeklődni nála a származási kérdésekről. Szerinte Nagy Konstantin anyja, Ilona, brit hercegnő volt, Jézus leszármazottja, Artúr őse, ezzel együtt pedig a Stuartoké is.

Qumrán.

A qumráni tekercek teljes lefordításának befejezése előtt a nemzetközi közvéleményt egy szenzációt ígérő kötet hozta lázba, mely a „Mi az igazság a holt-tengeri tekercek körül?” címet viselte. A megjelenést pedig valóságos hisztéria követte, ugyanis a szerzők azt állították, hogy feltárják az igazságot a korai kereszténységről, és olyan új felfedezéseket hoznak nyilvánosságra, melyek alapjaiban rázzák meg a Római Egyházat, mivel a holt-tengeri tekercek a valóságban eddig ismeretlen szövegek az őskereszténységről, Pál harcáról Jakab ellen, arról a Jakabról van szó, aki a valóságban Jézus igaz testvére, és a jeruzsálemi ősegyház vezetője. A szerzők azzal vádolták a Vatikánt, hogy mindezek ismeretében tudatosan késleltetik a qumráni szövegek megjelenését, mert az irattekercek azt bizonyítják, hogy amit az egyház eddig hitt és tanított, téves.

A szerzőpáros nem ismeretlen immár előttünk sem: a Sion-rend legendáját korábban tökéletesre csiszoló Michael Baigentről és Richard Leighről beszélünk.

Krisztus után az apostolok térítők munkájának eredményeként egyre több pogány választotta az „utat” – így nevezte magát az új tan, tehát a jézusi tanítás. Kérdés volt azonban, hogy a pogányok mielőtt kereszténnyé lesznek, zsidóvá kell-e válniuk, vagyis át kell-e esniük a

JEGYZET

körülmetélkedésen és követniük kell-e a mózesi törvényt. A döntést a 49 körül lezajlott apostoli zsinat hozta meg, mely messzemenő következményekkel járt: ez tette lehetővé, hogy a kereszténység önálló vallássá váljon, ne pedig zsidó szektává. Az Apostolok Cselekedetei beszámolója szerint a zsidó hagyományokat szigorúan tartó Jakab és Pál között heves vita támadt. Baigent és Leigh ebből a konfliktushelyzetből konstruálta meg hatalmas összeesküvés-eposzát. Eszerint Jakab vezette a Jézus alapította zsidó szabadságmozgalmat, aki tehát nem az Üdvözítő, hanem egy politikai szabadságharcos. A Názáreti Jézust ellenségei valóban azzal vádolták, hogy politikai felforgató, ez az evangéliumokból egyértelműen kiderül. A keresztre feszítés is a felforgatók számára foganatosított római kivégzési mód volt. A császári adóra vonatkozó kérdés is arra irányult, hogy csapdába csalják, de Jézus nem politizált: "Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami az Istené". Jakab az összeesküvés-elmélet szerint Qumránban lakott, sőt ellenfőpapnak is megválasztották. Pál a főtanács ügynöke volt, megtérése csak álca, mely pusztán azt a célt szolgálta, hogy beépüljön Jézus mozgalmának vezérkarába. Jakab felismerte a csalást, vagyis Pál látszólagos megtérését, ezért csapdaként megbízta azzal, hogy ne a pogány, hanem a zsidó közösségekben toborozzon felkelőket a messianisztikus szabadságharchoz. Pál azonban egészen mást tett, a forradalmár Jézus kivégzését az Istenember emberiség megváltásáért vállalt önfeláldozásával alakította át, így csapva be az őskeresztény mozgalmat, ahol így a politikai harc szükségtelenné vált, a keresztények pedig a rómaiak békés alattvalói lettek. Baigent és Leigh állítólagos bizonyítékai ennek a kalandos történetnek az alátámasztására a holt-tengeri tekercesek szövegei, melyekben az igazság tanítójáról, ez lenne szerintük Jakab, és a hazugság papjáról, ez pedig Pál, olvashatunk, a Vatikán pedig éppen ezért követelt el mindent, hogy a szövegek publikálását megakadályozza.

Az egész kézirat töredékeinek száma több mint 40 ezer, ami 800 különböző szöveget jelent. Mára egyébként a teljes szöveg lefordításra került. A kelet-jeruzsálemi Rockefeller Intézetben a tekercesek fordítását végző kutatócsoport katolikusokból, protestánsokból, anglikánokból és egy ateistából állt.

Az írásos leletek mellett egy korabeli városrész, az esszénus negyed került feltárára, és valójában a holt-tengeri tekercesek, időben igen közel az Újszövetség történéseihez, sokkal inkább elmélyítik a Jézus koráról szolgáló ismereteket, mintsem megkérdőjelezzik. Újdonságot hoznak abban, hogy Pál krisztológiája, Jézus Istenembersége a korábbi elképzelésekkel ellentétben egyáltalán nem hellenisztikus vonásokat tartalmaznak, hanem már az esszénusok eljövendő Messiásának leírásában is megtalálhatók. Az esszénusok más kultikus naptárat használtak, ezért ülhetett meg Jézus Jeruzsálem esszénus negyedében már csütörtök este a Peszachot, míg ellenségeiknél ez csak sabbatkor kezdődött. A qumráni szövegekből a férjes asszonyok szabadon választott szüzességi fogadalmának gyakorlatáról is értesülünk, ez pedig Mária, Jézus anyja megszentelődését és örök szüzességét is más megvilágításba helyezi. A leleteket egyébként 1938-ban, vagy 1947-ben találták meg beduin gyerekek játék közben, saját állításuk a megtalálásról nem egyértelmű, az viszont igaz, hogy a család értéktelennek minősítette a papiruszokat rejtő korsókat és csak évekkel a megtalálásuk után próbálták meg pénzzé tenni. Egy betlehemi ószeresnek adták oda, egy Khalil Iszkander Sahin nevű kereszténynek, akit Kandunak becéztek. Kandu az iratot Jeruzsálem szír-ortodox érsekének, Athanasius Yeschua Samuelnek ajánlotta fel, és 1948-ban az izraeli állam vásárolta meg. Az érsek egyébként megmutatta a tekerceseket a jeruzsálemi Keletkutatások Amerikai Iskolája igazgatójának, aki rögtön látta, hogy a leletek kimagasló jelentőségűek, azonban nem talált

JEGYZET

finanszírozót a vásárláshoz, viszont elérte, hogy lefényképezhesse a kéziratokat. Így bár az izraeliek megszerezték az iratokat, de az amerikaiak is nekiláthattak a fotók elemzéséhez. Izrael egyébként politikailag veszélyes művelettel bonyolította az ügyletet, mert Qumrán ekkor még Jeruzsálem óvárosával együtt Jordániához tartozott, tehát a leletek jogilag a szomszéd államot illették volna. Jordánia is megmozdult az ügyben, '49-ben jordán csapatok szállták meg a Holt-tenger északnyugati partját, majd régészecsoport érkezett, és azonosította a barlangot, ahol a tekercseket rejtő korszokat Muhammad adh-Dhib megtalálta. 1952 és 1956 között a régészek kiásták Khirbt Qumran települést egy kolostorszerű intézménnyel, legnagyobb valószínűséggel egy esszénus közösség lakóterületét. Közben a beduinok is kutattak a területen és további tíz barlangot találtak, melyek szintén irattekerceket rejtettek. Ezeket közvetítőkön keresztül eladták jordánoknak és amerikaiaknak. Az utolsó tekercset az izraeli hadsereg foglalta le Kandu házában, miután a hatnapos háborúban megszállta Betlehemet. Kelet-Jeruzsálem 1967-es zsidó megszállása az iratok újraegyesítését is eredményezte, a jordánok és amerikaiak ugyanis a beduinoktól felvásárolt tekercseket a Jordániai Ókortudományi Hatóság rendelkezésére bocsátották, melynek székhelye a megszállt területen volt. Így az izraeliek által felvásárolt és lefoglalt tekercsekkel együtt a leletegyüttes a Rockefeller Múzeumba került.

A holt-tengeri tekercsek tehát szenzációs újdonságot nem hoztak a történettudomány részére, legalábbis olyat nem, ami megrengette volna a Római Egyház által tanítottakat. A szélsőségesen hazug irodalom azonban elérte, hogy általános legyen az egyházzal szembeni bizalmatlanság, és persze az itt állított legenda is, önálló életre kelvén, szerves része lett az őskutatók szubkultúrájának, élen a kijelentéssel, miszerint a kereszténység nem más, mint Saul rabbi, az ügynök által kreált történelemhamisítás, élen a Vatikánnal, mint egy hamis egyház hamis hierarchiájának csúcsával.

A következő legenda is egy igazi szenzáció, sőt eszerint a leghitelesebb igazság Jézus Krisztusról egy európai nagyváros szabályozott páratartalmú és hatalmas széjfében lapul. Ez pedig nem más, mint Jézus két védekező levele, melyet a Főtanácsnak írt. Ezekben azt írja, hogy az állítás, miszerint ő Isten Fia lenne, tévedés. Ő ilyet sohasem mondott és nem is gondolt. Minden embert egyformán szentel meg Isten Lelke. A két levél a bani mesiha, az Izrael gyermekeinek messiása aláírást viseli. Megtalálásuk körülményei alapján a levelek pontosan datálhatók: Kr. u. 34-ben keletkeztek, amikor Jézus még élt. XXIII. János pápa személyesen kérte a levelek elpusztítását, de birtokosuk, egy zsidó kereskedő ezt megtagadta. Arra azonban hajlandó volt, hogy ne hozza nyilvánosságra, és ma sem meri ezt megtenni, mert attól fél, hogy válságot robbantana ki a Vatikán és Izrael között és gerjesztené az antiszemitizmust. Csak egy ember láthatta a világtörténelem legjelentősebb iratát. Nem fogjátok kitalálni, hogy ki: Michael Baigent, aki viszont megírta az A Jézus-iratok – A történelem legnagyobb eltussolásának leleplezése című könyvet...

1945. decemberében a felső-egyiptomi Nag Hammadi településen néhány fellah egy szikla tövében egy nagy, lepecsételt agyagkorsót talált. A korsó 13 bőrkötésű kötetet, vagyis kódexet tartalmazott. Csalódtak, mert aranyat reméltek benne, így egyikük hazavitte al-Qasr faluba és az állatok karámjába tette, mondván jó lesz tüzelőnek. Később azonban emberünk azt gondolta, hogy talán mégis érnek valamit, ezért egy kopt papnál letétbe helyezte. A pap megsejtette, hogy értékesek lehetnek, ezért megmutatta sógorának, aki az egyik kötetet Kairóba vitte, hogy vevőt találjon rá. Az Egyiptomi Ókortudományi Hatóság végül 300

JEGYZET

egyiptomi fontot fizetett a kódexért és 1946. október 4-e óta a kairói Kopt Múzeum őrzi. Időközben a kairói fekete piacon újabb darabok is felbukkantak, melyeket az eredeti agyagkorsóban lévő kötetekből a családtagok el-eloptak és elcseréltek cigarettára. Ezek az utóbb előkerült kötetek Phokion Tani ciprusi származású műgyűjtő kezébe kerültek, aki eladta a gyűjteményt egy Signorina Dattani nevű olasz műgyűjtőnek. Az egyiptomi hatóságok lecsaptak a leletekre és amit tudtak, lefoglaltak. A gyűjtemény tehát 13 kötetből állt, melyből egy darabot a hatóság megvett, 10-et egészben és egyet hiányosan pedig az egyiptomi kormány lefoglalt. A 13. kódex Albert Eid belga antikváriushoz került, aki már elhagyta vele az országot. Sem New Yorkban, sem Párizsban nem talált rá vevőt, az egyiptomi kormány azonban elfogató parancsot adott ki ellene. Később a kézirat a zürichi Carl Jung Intézethez került a világhírű tudós születésnapjára ajándékként. Hosszú huzavona után a lelet végül 1975-ben került vissza Egyiptomba. 1977-ben, tehát 32 évvel a felfedezése után jelent meg a Nag-Hammadi könyvtár elnevezéssel a leletek angol nyelvű fordítása. Innen ismerhette meg a közvélemény, hogy a kereszténység mellett egy másik vallási csoport is Krisztusra eredeztette magát, a hivatalos tanítással azonban teljesen ellentétes tanokat hirdetett. Ez a vallási csoport azt állította, hogy titkos ismeret birtokában van, melyet gnoszisz néven tartott számon.

A gnosztikusok szerint a fény szellemvilága a jó, a sötétség anyagi világa pedig a rossz, mely utóbbi a lélek börtöne. Ezért az Ó- és Újszövetség valójában két istenség kinyilatkoztatása, a világtéremtő rossz, illetve a fény jó istenéé. Krisztus a jó isten megtestesülése, aki azért jött, hogy kiszabadítsa a lelkeket az anyagi világ börtönéből. Az a felismerés, miszerint az ember olyan isteni szikra, aki halálakor szabadul ki a test börtönéből, a gnózis önmegváltása. A keresztény vallásban a világ teremtője Isten, a gnózinál az ördögi demiurgosz. Az ösbűn a kereszténységénél a hasonlatosságból ered, abból, hogy az ember Istenhez akart hasonlítani, a gnózinál az isten elfeledéséből. Jézus a Teremtő emberré lett Fia, a gnózisban a fényisten kiáradása, inkább szellem, mint tisztátalan anyag. A keresztényeknél a megváltás Krisztus áldozatában történik, míg a gnózisban megvilágosodás által. A gnosztikus szekták a valóságban nem voltak mások, mint keresztény köntösbe bújtatott misztériumvallások, melyek gyökerei a perzsa Zaratusztra-kultuszban keresendők. A gnózis ismeretét, felismerést jelent. Arra az igényre utal, hogy Jézus tanításának titkos mélységeit felismerjék. A gnosztikus csoportok persze távolról sem értettek egyet abban, melyek ezek az isteni igazságok, így csoportjaik ugyan hatással voltak egymásra, de számos alapvető ponton eltértek egymástól. Azt viszont mindegyikük úgy gondolta, hogy kiemelkedik a közönséges keresztények közül. A gnosztikus azt vallotta, hogy ő az igazi keresztény, mivel megértette, hogy amit az evangéliumok leírnak, az csak metafora, képes beszéd. Így a gnosztikus iratok sokszor érthetetlenek és titokzatosak. Ez részben vonzóvá tette őket, részben pedig arra szolgált, hogy a talányos sorok magyarázatát csak a titkok tudója ismerje, aki így felülkerekedik az egyszerű olvasón. Aki a beavatottak közé akart tartozni és így a szellemi elit tagjává válni, annak csatlakoznia kellett a számtalan gnosztikus szekta egyikéhez.

Visszatérve a Nag-Hammadi-i leletekre, erről a témáról ennyit elegendő is tudnunk azzal, hogy ellentétben a váddal, a Vatikán nemhogy eltussolni, késleltetni, vagy eldugni szándékozott a kódexeket, hanem éppen semmit nem tett, hogy azokat megszerezze, holott számtalan alkalma lett volna a megvásárlásra, csak érdektelennek tartotta őket és tartja ma is. Miért? Mert egy gnosztikus szektát mutatnak be. A gnózis hamisságáról Lyon püspöke Iréneusz, már a második században részletes tanulmányt írt, ami azóta is az egyháztörténet klasszikusa, és ezzel az ügy a keresztények részéről gyakorlatilag le is van zárva.

JEGYZET

Néhány 20. századi legendát ismertettem az imént, de a kereszténység körül már Krisztus után megindult a legendaképződés. Ha van olyan téma, mely vezérfonalként húzódik az egyházi összeesküvés-elméleteket gyártók írásain, akkor az a Szent Grál titka, már több mint 800 éve a nagy, örök szimbóluma, melyet az ember minduntalan meg akar fejteni.

A legrégebbi ránk maradt Grál költemény a francia Chrétien de Troyes Perceval című műve, mely valószínűleg 1180 körül keletkezett. A lovagság legmagasztosabb eszméit tükröző történet a középkorban nagy sikert aratott, így más költők is arra törekedtek, hogy tovább szójék az elbeszélés fonalát. A francia Robert de Boron 1200 körül kijelentette, hogy a Grál azonos az utolsó vacsora kelyhével, melyet Jézus használt. Később Arimateai József felfogta benne a keresztre feszített Megváltó véré, végül pedig Nyugatra vitte magával, miután elmenekült Palesztinából. A Grált egyre gyakrabban hozták kapcsolatba a mitikus király, Artúr és a kerekasztal lovagjainak mondakörével. A modernkori legendában a Szent Grál nem csupán egy titokzatos ivóedényt vagy esetleg Krisztus kelyhét jelenti, hanem a kereszténység nagy titkát rejt. Egy szójátékból, betűátthelyezésből indul ki a feltételezés, vagyis hogy a San Greal valóban annyit jelent, hogy Sang real, vagyis királyi vér. Eszerint amikor a legenda a kehelyről szól, ami felfogta Krisztus véré, az szimbolikus megjelenítés, mert akkor valójában Mária Magdolnáról van szó, a női méhről, mely Krisztus véré hordozza. Krisztus és Mária Magdolna feltételezett szerelmével már egyszer találkoztunk ma. A szójátékra épített elmélet nem vesz figyelembe egy kis etimológiai tévedést, ugyanis kifelejtik, hogy az eredeti, vagyis korabeli Grál mítoszokban még egyáltalán nincs szó Szent Grálról, tehát a betűátthelyezésre lehetőséget adó San Greal kifejezésről, hanem csak magáról a Grálról. A szent minősítés csak később a 13. század végén honosodott meg, és ezt először a késő középkorban, a 15. században értelmezték Sang Realként.

A 12. században, Észak-Spanyolországban valóban ereklyeként tiszteltek egy achátból készült mozsár alakú ivóserleget, melyről azt tartották, hogy Jézus használta az utolsó vacsora alkalmával. A legrégebbi ránk maradt dokumentum egy 1134-ben kelt oklevél, mely megemlíti, hogy a kelyhet, melyben a Mi Urunk Jézus Krisztus megszentelte véré, a Pireneusok előterében található San Juan de la Peña kolostorban őrizték. A dokumentum szerint Szent Lőrinc mártír, a 258-ban meggyilkolt Sixtus pápa diakónusa menekítette Krisztus kelyhét egy súlyos keresztényüldözés idején spanyol hazájába, szüleinek huescai birtokára. A relikviát ezt megelőzően Szent Péter hozta Rómába, ahol két évszázadon keresztül a pápák kelyheként szolgált. Amikor a mórok betörték Spanyolországba, és 712-ben Huescát is elfoglalták, a keresztények újra kimenekítették az edényt és így került San Juan de la Peña kolostorába, a spanyol keresztény ellenállás fészkebe. 1399-ben I. Márton király az ellenpápa, XIII. Benedek nyomására megparancsolta, hogy az ereklyét szállítsák át a zaragozai palota kápolnájába, majd Barcelonába. Az ottani katedrális oldalkápolnájának ereklyetartójában immár több mint 600 éve őrzik Santo Caliz (a San Greal spanyol kiejése) néven a kelyhet. Azt persze lehetetlen bizonyítani, hogy Jézus ezzel az achátserleggel ünnepelte az utolsó vacsorát, de az archeológusok az edény készítésének időpontját a Kr. e. 1. századra teszik Szíriába. Azt is tudjuk a régészeti feltárásokból, hogy Jeruzsálemben nagy népszerűségnek örvendtek az Antióchiából származó árucikkek. A Pászká-ünnep szédervacsorájához a szigorúan vallásos zsidók előszeretettel használtak köedényeket, mint ez az achátserleg is, mert csak a kő számított igazán kósernek. Az agyag ugyanis porózus, tisztátalan anyagokat is tartalmazhatott, az ezüst pedig egykor pogány istenek képmásait viselő, beolvasztott érmékből származhatott. Semmi sem szól a kehely hagyománya ellen, így

JEGYZET

a katolikus egyház tiszteletre méltó ereklyeként ismeri el. A Szent Kelyhet nagycsütörtökön és október utolsó csütörtökén mind a mai napig a főoltárhoz viszik, ahol Valencia érseke szentmiseáldozatot mutat be a jelenlétében. 2006 nyarán XVI. Benedek pápa is meglátogatta a katedrális és július 9-én több mint 2 millió ember előtt pontifikált szentmiséjét a Szent Kehellyel mutatta be. Ha valaki meg szeretné találni a Szent Kelyhet, az ne a Nat Geo tévécsatorna „Grál-kutató dokumentumfilmjeit” nézze, hanem utazzon el Valenciába, és nézze meg.

Feldolgozandó irodalom:

Michael Hesemann: Sötét alakok (Szent István Társulat, Budapest, 2009)